

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришення "Українських Робітничих Вістей". Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописуваль в разі винятку, що бажав звороту своєї рукописи на випадок її помилки на та задути поштою марку на її пересилку.

УКРАЇНСЬКІ "ПАТРІОТИ" В ГАЛИЧИНІ СТАЮТЬ НА СЛУЖБУ ПОЛЬЩІ.

Від якого часу в українській пресі багато пишеться про те, що галицькі трудовики, які давніше називалися націонал-демократами, стремлять до угоди з шляхетською Польщею та хочуть за міску сочевиці продати польським панам українське населення Східної Галичини. В оцій статті ми хочемо власне поговорити ближше про цю справу.

Як відомо, галицькі трудовики цілий час без жадних застережень піддержували політику Петрушевича, який хотів випрости у альянті "незалежність" для Східної Галичини. Можна навіть сказати, що трудовики були однією опорою Петрушевича в Галичині, оскільки Петрушевич піддав свого перебування в Відні мав повнебуди спільного з галицьким населенням. Галицькі трудовики разом з Петрушевичем заклинали на чім світ стоїть, що вони ніколи не відступлять від принципу "галицької державності", що вони завжди будуть "боротися" лише за "самостійність" Східної Галичини, що вони ніколи не згодяться на приналежність Східної Галичини до Польщі. Це все було ще так недавно, про це все всі так ще добре пам'ятають.

Але такими заявками на словах "галицькими державниками", такими "боротися" за "незалежність" Східної Галичини були галицькі трудовики лише до часу, доки альянті не сказали свого остаточного слова в справі Східної Галичини. Коли-ж альянтіська рада амбасадорів признала 14. марта ц. р. Східну Галичину Польщі, тоді трудовики "галицькі державники" стали — польськими державниками.

Річ зовсім зрозуміла. Українська дрібна буржуазія в Східній Галичині, що становить трудовицьку партію, думає лише над тим, як би запанувати над українським селянством і робітництвом. Зразу вона хотіла, щоб альянті дали їй східно-галицьку державу, в котрій дібним господарем був би альянтіський капітал, а українська дрібна буржуазія виступала би лише його волю і за те її децю би перепадало. Але альянті не хотіли мати за свого жандарма в Східній Галичині таку мришаву буржуазію, якою є українська і назначили там своїм сталім жандармом польську шляхту. Значить, галицько-українська дрібна буржуазія лежаного хліба не дістала. Оставало її до вибору: або боротися дібно за визвіл Східної Галичини з польсько-шляхетського ярма, або нахитися за локіля у польських панів. На боротьбу галицька дрібна буржуазія не рішилася, бо цего вона ніколи не робила попередню (за винятком того, що боролася — і то не за Галичину — проти Радянських Ренубдик, хоч вони хотіли її помагати проти Польщі) — і вибрала локілявство у польської шляхти, щоб разом з нею сісти на шию українського селянина і робітника в Східній Галичині.

В статті "Спільна платформа", поміщеній в львівськім "Ділі" з 26. і 27. цвітня ц. р., галицькі трудовики висувають гасло "автономії" всіх українських земель, що знаходяться тепер під Польщею. Проти "автономії" самої Східної Галичини, яку — як каже "Діло" — висувають самі Польки "як контр-хід проти домагання Українців Східної Галичини власної державності" — проти такої "автономії" орган трудовиків виступає. За те домагання "автономії" всіх українських земель під Польщею "Діло" уважає однієюм раціональним гаслом під теперішню пору.

Домагання "автономії" чи то для самої Східної Галичини, чи то для всіх українських земель під Польщею — є перше всего признавання польської державності на українських землях, а далі це є просьба до польської влади, щоб вона нахитала до "опіки" над українським селянством і робітництвом рідну українську буржуазію. Замість польських урядників і рижкого рода галазасів населення — хай будуть українські. На підставі "автономії" українські трудовики зобов'язуються так само лояльно співіти свої обовязки суворити польської центральної влади і міжнародного капіталу, як і дібні Польки. Так треба розуміти значіння "автономії" на простій мові.

Що домагання "автономії" означає признавання польської державності на українських землях і торг за охладі від польських панів, це признає навіть віденський "Український Прапор", який є органом Петрушевича і тих трудовиків, що опинилися на еміграції. З нагоди висування "Ділом" гасла "автономії" українських земель під Польщею, "Укр. Прапор" з 5. мая ц. р. в статті "В пошукуванні нових шляхів" між іншим пише:

"На нашу думку це (гасло "автономії") означає змагання до легалізації української політики в межах Польщі і в очач Польщі, щоб політика ця, будучи приємною для всіх частей західних українських земель, не була шкідливою, антидержавно супроти Польщі, бо тільки тоді можна буде "практичними орієнтаціями" займатися і "практичні висновки" виводити. "Гасло автономії" — каже "Діло" — належить до тих, які будуть сприяти організації національних сил по цей бік рижської лінії" — отже в можливості дрібної, буденної, для держави польської нешкідливої роботи полягалаб практична рація того гасла".

"Бо прийнявши постулат національно-територіальної автономії всіх західних земель в межах Польщі, ми повернулимо політичну історію західної части нашого народу до часів з перед 1914 р. Тоді, мирячись з приналежністю до австрійської держави, домагалися ми поділу Галичини й утворення з неї і української части Буковини окремого краю в австрійській короні. Тепер висування автономії означає примирення з польською державністю і знову політичним гаслом являється поділ Галичини та утворення з неї і з Волині, Холмщини, Підляшя й Полісся окремого краю вже в короні польській!"

А в статті "Ще про нові шляхи" "Український Прапор" з 26. мая ц. р. пише:

"Прогошення постулату національно-територіальної автономії в межах Польщі є різноманітне зречення власної державності й признавання державності польської. Це є потрібне для Польки і вони нам буди за це дуже вдячні. "Діло" помиляється, коли припускає, що прийняти постулату автономії української боротьбу за горожанське рівноуправління українського населення в Польщі, то булаб жертва без рекомпензати зі сторони Польки, а для нас принеслаб неабислмий шкоди".

Бачимо отже, що галицькі трудовики зі своїм органом "Ділом" погодилися з тим, що Східна Галичина має належати до Польщі і хочуть лише вигортувати від Польки як найбільше охладі. Та цим вони не вдоволяються. Ставши на позицію локіляв Польщі, вони хотіли "спасати" рівночасно Велику Україну від большевиків. В тій цілі придумують ріжні "панукраїнські фронти" і т. п. З приводу такого ставовища галицьких трудовиків згаданій "Український Прапор" з 26. мая ц. р. в статті "Червоного антракту" пише:

"В ряді редакційних статей проводить "Діло" червоною ниткою думку, що черговим завданням галицько-української політики після париського рішення є сотворення панукраїнського державницького фронту й то на еміграції, то знов висуває автономію західно-українських земель під Польщею замість дотеперішньої західно-української державної ідеології, то знов, що треба тепер найперше ратувати Київ, бо від положення Києва залежне є положення Львова. "Діло" убирає ці свої думки в пестрий стрій іноді не дуже ясных ремінісценцій, загальних міркувань на тему дня, односторонньої критики міжншого, але все підсудується хитро з огляду на людей, які иначе дивляться на справу.

Та що такий спосіб ширення думок найбільшим органом у краю може забезпечитишій навіть, ніж ясне, отверте, шире ставлення справи, тому ще раз спитався над ідеологією панукраїнського фронту, яку проповідає "Діло". Хочемо притім вказати, що у практичній, реальній політиці — так сказати політиці дня — панукраїнський фронт "Діла", це відвертаня уваги суспільності у краю від ґрунту, на яким вона стоїть, і від безпосередних актуальних завдань, на яких має бути побудована ідеологія оборонної системи проти польського імперіалістичного походу на західно-українські землі — це вказування на небо, коли під нами земля горить, словом — це ідеологія під теперішню хвилю неряельна, й тому для західно-українських земель небезпечна, а навіть шкідлива."

Так говорить собрат "Діла" і орган Петрушевича, "Український Прапор". Від себе ми скажемо знова, що журитися "ратованим" Києвом в той час, коли альянті віддали Польщі Східну Галичину і польські пани катують східно-галицьке українське населення — можуть в Галичині лише явні запродакці польського правдства, ріжні від Яковців і Твердохлібів. На таку роллю зійшла нині найбільша українська партія в Галичині, так нязько вишлі галицько-українські "патріоти", які завжди кричали, що будуть боротися лише за "самостійність" Східної Галичини.

Українським робітникам і фермерам в Канаді та Злучених Державах треба добре зам'ятати, що це за злізкоці ті галицькі трудовики "патріоти", які на словах "борються" за Україну, а на ділі продають українських селян і робітників польським панам. Треба їм зам'ятати особливо тому, що ті самі галицькі "патріоти" вислали до Америки свого представника за долларами в особі суді В. Целевича. Ім мало того, що продають польським панам, — вони ще хочуть виманувати долари від українських робітників і фермерів по цим боці океану.

Також українські "патріоти" в Канаді і Злучених Державах повинні отверто заявити, чи вони солідаризуються у всім зі своїми собратами в Галичині. Мовчанкою такої важної справи збути не можна. Треба вразно сказати: так або ні. Мовчанка буде означати, що й тутешні "патріоти" одобрять пропольське ставовище галицьких трудовиків, а тимчасом годяться на приналежність Східної Галичини до Польщі.

ВРАНГЕЛЬ ПРО ЄДИНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФРОНТ.

Весна — сезон слухів про інтервенцію проти радянських ренублик. Заметушилася контрреволюція всіх кольорів. Заговорив і Винниченко про "єдиний національний фронт", не відмовляючись від збройної (добре zorganizованої) боротьби з радянською владою на Україні. Обізвався й російські монархісти, які боялися, що Винниченко випередить їх. А Петлюра, складає нові "мови" з Пилсудським і на спілку з Грековим задумує "валити" на Правобережжя. Нічого дивного. Цему винувата жодка весна, та несправна обудлення слухів про інтервенцію, упадок радянської влади, новий год і т. д.

В Сербії, головному гнізді контрреволюційних російських неабитків, генерал Кутепов попереджає студентів в Білгороді: "кидайте, мовляв, вчителі, за чотири місяці мобілізуйтеся". Навіть говорить отверто, що головним вождом на значений бувший великий князь Николай Николаевич, а начальником (неістнує) армії ген. Врангель, Гурко, Кутепов, Краснов, Юзефович.

Але по правді, генерал Врангель мало рахується з ріжними князями, хоч він тільки барон. Саме тепер проголосив він "єдиний всеросійський національний фронт" для боротьби з радянською владою, яка по словам Врангеля, як не сьогодні, то завтра впаде. В цій справі барон вислав з Білгороду в Париж свого надзвичайного посла генерала Шатилова, який окрім агітації "єдиного національного всеросійського фронту", повинен відбути важні наради з генералом Фошом (Взагалі, організацію всіх нових "фронтів", тямущі люди приписують Фошові, виключаючи при цьому тільки одного Винниченка.)

В мая 1923 Врангель обізвав своєю "армією", що роскинена робітничими сотнями по Сербії, та голосив, що швидко вони повернуться до дому. На поклик ген. Врангеля обєдналися покищо тільки монархісти, значить, Врангель більше цінить з його "фронтом", як Винниченка, який вєстак до тепер не обєднав ще нікого.

Але врангельський "національний фронт" в порівнянні з винниченківським, має багато сильнішу основу. Перш всього, це цінності і срібло, вивезене колись з Петрограда, яке й попало ріжними дорогами в руки російських патріотів з Вранглем. Розуміється, всі ці цінності йдуть на "фронт", наслідком чого Врангель одержує в місяць 32 тисячі динарів, а менші генерали по 15—25 тисяч. (Вправді справа ця стільки "чиста", що навіть сербська влада почала судове слідство, але потім замовкла.) Щоб ніхто не міг "гавкати", барон Врангель удержує власну контррозвідку і поліцію, які і слідкує, щоб ніш емігранти, які недостатньо жити з петроградських цінностей, не кричали. На чолі врангельської поліції стоїть ротмістр Знаменський і Тарасевич, який був колись, до революції, жандармський офіцером і не-

милосердно бив в червильській тормі політичних в'язнів, про що свого часу говорився в Державній Думі.

Але сербське королівство, не тільки все це дозволяє, а ще й віддержує. Контрреволюційні генерали розкошують, а загаломі саадати злихають з годою. Але до всего того, в столиці Сербії (тепер Югославії) існує ще старе царське посольство і сербський уряд виплачує йому величезні суми. Посол Штраудман одержує місячно 8 тисяч франків, радник посольства Палехін 5 тисяч, секретар Урсати — 3 тисячі. При таких умовах справді легко Врангелю творити "єдиний всеросійський національний фронт" — для себе.

І часами мимоволі жалієш, як проминає весна. Тоді робиться так дуже тихо і скучно. Буржуазна преса суха і нещадна. А як тільки весна, ого, так і читаєш кожного дня телеграми Гаваса, Вольфа або Райтера: "Большевики падають!", "ген. Фош має наряду з..." (з кожним), "генерал Врангель проголосив "єдиний національний фронт" і т. д. А вже українська чорносотенна преса аж реве: "Винниченко про радянську владу!", "Винниченко про єдиний національний фронт!", "На Україні повстало 80 мільонів Українців!", "Київ занятий!" і т. д.

Щож? І собачи можна гавкати на пана бога...

Гр. Лелюк.

СОЦІАЛРАДНИЦЬКИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Дня 25. мая 1923 р. закінчився в Гамбургу з'їзд "соціалістичного" Інтернаціоналу. Були заступлені і допущені на цей з'їзд тільки соціалдемократи і то не всі. В деяких країнах існують с. д. партії лівих революційних напрямків і в Гамбурзькій з'їзд не дозволили брати участі.

На з'їзді створено один г. зв. "Робітничий соціалістичний Інтернаціонал" і ліквідовано дотеперішній 2½, члени якого, переважно незалежні соціалісти, повернулись назад до табору соціалдемократичного, з якого й виплили. І по Гамбурзькому з'їзду робітництво залишилось поділене на два табори, бо не всі погоджуються з угодою соціалістичного політичного соціалізму.

Соціалдемократи, майже в цілому світі, радши перш усього соціалізм перед вибухом світової імперіалістичної війни. Вони не додержали накалі міжнародних зв'язів, які вказували, що треба боротися всіми силами проти війни. Соціалдемократи голосували за війну, стали по боці буржуазних — міщанських партій і агітували за війною до кінця. Соціалдемократи вели робітництво одних країн на другіх. Робітництво всіх держав билось поміж собою, непає за справедливості і свободу, а в дібності за інтереси капіталістів. Після війни не змінилися нічого. Замість обічної свободи і соціальної справедливості, запанувала диктатура буржуазії і неволя робітництва. В заміну за проліту кров на війні, робітництво не одержало нічого, крім же тяжого капіталістичного ярма.

Соціалдемократи обманули теж в пролетарській революції. В Німеччині, Фінляндії, Мадриріні і на Україні, поддаливали буржуазній владі революції при близькій участі соціалдемократів.

Соціалрадницький Інтернаціонал і Комуністичний, дилить від себе спосіб оборони владі. Соціалдемократи, навіть при створенні Інтернаціоналу, вважали за свій обовязок на випадок війни боронити капіталістичну владу і державу. Через те соціалдемократи й одержали міжнародну назву соціалпатріотів. Комуністи в вишляк війни не боронять інтересів капіталістичної влади, капіталістичної держави, але інтереси трудових класів. Соціалрадницький Інтернаціонал буде все Інтернаціоналом національним; Інтернаціонал комуністів буде все міжнародним.

Інтернаціонал соціалістів, є ієтернаціоналом реформістів, — ієтернаціоналом комуністів є ієтернаціоналом пролетарської

революції. Реформісти задовольняються тим, що хотять направити капіталістичні держави деякими реформами. Пролетарська ж революція у всіх державах світа хоче знищити капіталізм.

Соціалрадницький Інтернаціонал є протиположний комуністичному. До Гамбурзького з'їзду зверталися робітництво окремих областей і країн, щоб створити єдиний пролетарський фронт проти війни і фашизму. Підчас засідань з'їзду Англія грозила радянським ренублікам війною — але всі бажання робітництва були відкинені. Були відкинені теж задання робітництва в Норурі, з'їзду молоді, а також навіть не допущено міжнародний комітет боротьби з війною і фашизмом. Гамбурзький з'їзд все це відкинув.

Російський соціалпатріот Абрамович в своїй промові не говорив проти англійського імперіалізму і англійської дипломатії, але проти радянської влади. Проти його резолюції виступали опозиційні англійські партії, швайцарська делегація, незалежна польська і чеські "обєднані". Але ця опозиція залишилася в меншості. Згадану резолюцію, проти робітничо-селянської влади з'їзд прийняв 196 голосами проти 2, при чому 36 делегатів здержалися від голосовання.

Створення соціалрадницького Інтернаціоналу, крім обєднання робітництва, не принесло ніякої користі робітництву. Цей Інтернаціонал має в собі стільки внутрішніх невагод, що при першій навалі капіталізму розлетиться. Ієтернаціоналом класово-свідомого робітництва, був і буде ІІІ. Комуністичний Ієтернаціонал.

Належить ще згадати, що й українські соціалрадники одержали в цьому патріотичному Ієтернаціоналі один місто Данціг. На з'їзді в Гамбурзі репрезентували соціалдемократичну українську партію — "соціалісти" петлюрістсько-мартовіського напрямку, Мазена, Феденків і др. Волод. Старосельський.

Українських соціалреволюціонерів на з'їзд не допущено. Одну велику користь принесло цей соціалрадницький Ієтернаціонал; свідомість серед робітництва, яке переконалися, що цей національний Ієтернаціонал крім неволи, не дасть нічого.

Дуже характерне між іншим є те, що в з'їзді брало участь 32 бувших (або й теперішніх) міністрів буржуазних урядів в ріжних державах. Хіба в голові цим людем оборона робітничих інтересів?

Зелюк М.

ПО З'ІЗДІ ПАТРІОТІВ У ЛЬВОВІ.

З великим шумом та криком приготували галицькі патріот-трудовики свій з'їзд. Обіщували вони собі "богато від того з'їзду. Заповідали випробовання нової програми і тактики та думали, що новий дух скріпить розлітаючіся ряди їхньої партії.

Та сила історичного розвою подій сильніша, як всякі бажання наших патріотів. Патріотичними і націоналістичними фразами не доможеться ніко-

на даліше йти. Одна дорога, це значить розпочати рішучу боротьбу як за соціалізм, так і за національне визволення. Боротьбу перепаїтаною тюрмами, поліцейськими побоями, тяжку та завзвату аж до побід. Друга дорога, це значить погодитися з фактом пановання польської шляхти і прибрати під її панованням своє життя як найкраще і як найвигідніше.

Цю другу дорогу вибрали наші патріоти як дороговказ для своєї дальшої роботи. Зробили це так, як предсказували всі, що знали їхню дотеперішню роботу і поступки, зробили так, як зробила би всяка дрібна буржуазія на їхньому місці. Вибрали вигідні посади і боротьбу за них, себто протекційну боротьбу по паських передлоках. Торговання інтересами працуючих мас. Себто піднялися робити те, що робили в давній Австрії.

Виходить це і з програмою промови політичного референта, і з напрямку нарад цілого з'їзду. Та відносини нині інші, як були за Австрії. Коли Австрія руками наших патріотів параліжувала за великі шовіністичні апетити польської шляхти, та тепер ці самі патріоти підіратимуть тих-же польських шовіністів і запродадуть їм працюючі маси Східної Галичини.

Найкращим доказом вірності того твердження хай буде відгук, який відізнає по з'їзді трудовиків в цілій буржуазній польській пресі, починаючи від найправіших до тих так званих лівих. Всі вони розсипаються в похвалах на адресу з'їзду. Хвалить, що з'їзд трудовиків знайшов правдивий шлях, що трудовики вирішили нездійсненні ілюзії і стали на шлях "реальної" праці. Деякі газети пишуть, що "єкінчився вплив Радянських Ренублик в Східній Малопольщі". А з поміж рідких польської преси пробівають уже сумніви, чи трудова партія представляє яку реальну вартість для польської "держави", бо на з'їзді не було заступлене селянство, тільки урядичне дрібношлішество. Ці осудя ворожій польської пресі ясно вказують правдиве значіння то го з'їзду, а вітха їх це найкращий доказ, куди зайшли наші патріоти в своїй зрадї працюючих мас Східної Галичини.

Вибрано кількох попів та адвокатів в управу партії і це знова вказує, що вплив цієї колись так сильної партії розплився. Маси селя зрозуміли роллю наших патріотів і не підуть даліше на шнурочку лавровського-попівських "зрадників".

Та друга дорога, дорога боротьби, що веде до визволення, не закінена. Робітничі та селянські маси не дадуть даліше торгувати своєю шкірою і самі підіміуть прапор боротьби. Не жалують вони, що наші патріоти опинилися там, де їх місце. Перед працюючим населенням Східної Галичини стоїть період тяжкої і завзятої боротьби, та розуміють вони великі слова пролетарського вчителі: "Пролетарі не мають нічого іншого до втрачення, тільки свої кайдани, а до здобуття цілий світ". Роль патріотів скінчена, приходить доба пролетаріату.

В. Лелюк.
Львів, 26. мая 1923.

НОВА КОМЕДІЯ!

Вже вишла з друку і продається дуже гарна комедія в трох діях Стен-а Зан-ого п. н.

ЯК СВІТ ПІШОВ ДОГОРИ НОГАМИ

Надається до вистави навіть на малих сценах. Спеціальних декораций не вимагає. Ціна 25 центів.

Замовлення слати до:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.